

**Stanowisko Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji dotyczące projektów decyzji
w sprawie regulacji hurtowych rynków świadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych
w ruchomej publicznej sieci telefonicznej: (i) Orange Polska SA, (ii) T-Mobile Polska SA, (iii)
Polkomtel sp. z o.o., (iv) P4 sp. z o.o., (v) Aero 2 sp. z o.o.**

W dniu 5 lipca 2021 r. Prezes UKE rozpoczął konsultacje projektów decyzji w sprawie określenia rynków właściwych jako hurtowych rynków świadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych (sieciach telefonii komórkowej) wskazanych poniżej operatorów, ustalenia, że na hurtowych rynkach świadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych (sieciach telefonii komórkowej) operatorów występują przedsiębiorcy telekomunikacyjni o znaczącej pozycji rynkowej, wyznaczenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji rynkowej na hurtowych rynkach świadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych (sieciach telefonii komórkowej) poniższych operatorów oraz utrzymania lub zmiany nałożonych obowiązków regulacyjnych. Przedmiotowe postępowania dotyczą następujących przedsiębiorców telekomunikacyjnych (**zwanych dalej operatorami MNO**):

- Orange Polska S.A.,
- T-Mobile Polska S.A.,
- Polkomtel sp. z o.o.,
- P4 sp. z o.o.,
- Aero 2 sp. z o.o.

W związku z powyższym, **Izba przedstawia następujące stanowisko w przedmiotowej sprawie:**

1. **Izba z zaskoczeniem przyjęła informację o tym, że analiza hurtowych rynków świadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych operatorów MNO w Polsce wskazuje na potrzebę ich regulacji.**
2. **W ocenie Izby nie ma żadnych powodów, dla których rynki te powinny być, ewentualnie poza regulacją stawki MTR, która obecnie jest regulowana na mocy Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/654 z dnia 18 grudnia 2020 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 poprzez określenie jednolitej maksymalnej ogólnounijnej stawki za zakończenie połączenia głosowego w sieci ruchomej oraz jednolitej maksymalnej ogólnounijnej stawki za zakończenie połączenia głosowego w sieci stacjonarnej.**
3. Izba jest przekonana, iż hurtowe rynki świadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych operatorów MNO w Polsce **są rynkami nie spełniającymi testu trzech kryteriów, w szczególności kryterium 2 - braku efektywnej konkurencji oraz kryterium 3 - niewystarczalności prawa konkurencji**, w związku z czym ich regulacja jest niezasadna, a wręcz szkodliwa dla rynku.
4. Kluczowym jest fakt, iż obecnie obowiązujące Zalecenie Komisji Europejskiej dnia 18 grudnia 2020 r. *w sprawie rynków właściwych w zakresie produktów i usług telekomunikacyjnych w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji ex ante zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady*

(UE) 2018/1972 ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej (notyfikowana jako dokument nr C(2020) 8750) – **zwane dalej Zaleceniem**, nie przewiduje już rynków świadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych jako rynków, których cechy uzasadniają regulację ex ante.

5. W Zaleceniu wskazano w szczególności, że:

- Rynki wymienione w załączniku do niniejszego zalecenia nie obejmują już trzech rynków wymienionych w zaleceniu z 2014 r., ponieważ **nie spełniają one trzech kryteriów**, tj. hurtowego rynku usługi zakańczania połączeń w poszczególnych publicznych sieciach telefonicznych w stałej lokalizacji (rynek 1), **hurtowego rynku usługi zakańczania połączeń głosowych w poszczególnych sieciach telefonii komórkowej (rynek 2)** oraz hurtowego rynku usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego (rynek 3b) – motyw 42 Zalecenia
- W art. 75 kodeksu Komisja została uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego określającego jednolitą maksymalną ogólnounijną stawkę za zakończenie połączenia głosowego w sieci ruchomej oraz jednolitą maksymalną ogólnounijną stawkę za zakończenie połączenia głosowego w sieci stacjonarnej (zwane łącznie „ogólnounijnymi stawkami za zakańczanie połączeń głosowych”). Ogólnounijne stawki za zakańczanie połączeń głosowych będą miały bezpośrednie zastosowanie do każdego dostawcy usług zakańczania połączeń w sieciach stacjonarnych i ruchomych w Unii. Ogólnounijne jednolite stawki za zakańczanie połączeń głosowych opierają się na efektywnych kosztach świadczenia usług zakańczania połączeń. Stosowanie ogólnounijnych stawek za zakańczanie połączeń głosowych ograniczy możliwość ustalania nadmiernych stawek za zakańczanie połączeń przez operatorów sieci ruchomych i sieci stacjonarnych. W związku z tym ryzyko ustalania nadmiernych stawek za zakańczanie połączeń, które stanowi najpoważniejsze zagrożenie dla konkurencji na tych rynkach, powinno zniknąć. Ze względu na ścisłe stosowanie zasady oparcia cen o koszty przy ustalaniu ogólnounijnych stawek za zakańczanie połączeń głosowych, zgodnie z wymogami kodeksu, stawki za zakańczanie połączeń powinny być podobne do stawek, jakich oczekuje się w przypadku konkurencyjnych rynków. **W związku z tym rynki zakańczania połączeń nie powinny już spełniać trzech kryteriów na poziomie Unii** – motyw 40 Zalecenia
- Niemniej jednak **szczególne okoliczności** mogą uzasadniać regulację wybranych aspektów rynków zakańczania połączeń w niektórych państwach członkowskich. Konkretnie okoliczności krajowe mogą wskazywać na to, że wspomniane rynki nie zmierzają do osiągnięcia konkurencji w ujęciu perspektywicznym lub że nadal występują na nich problemy z konkurencją. **Może to mieć miejsce w przypadku, gdy operatorom odmówiono wzajemnego połączenia lub napotkali problemy z zakańczaniem połączeń, które wychodzą z ich sieci, w sieciach innych operatorów** – motyw 41 Zalecenia.

6. Prezes UKE podejmując decyzję o potrzebie regulacji rynków właściwych uznał, że takie właśnie specyficzne okoliczności zachodzą w przedmiotowej sprawie. Główną przyczyną potrzeby regulacji rynku wskazaną przez Prezesa UKE jest jednak rozdrobnienie rynku po stronie popytowej, tj. liczba małych operatorów stacjonarnych, którzy z racji ograniczonej skali działalności mogą mieć problemy w dostępie do sieci.

7. **Rozdrobnienie rynku operatorów działających na sieci stacjonarnej nie jest szczególną sytuacją dla rynku polskiego.** Praktycznie w każdym kraju członkowskim taka sytuacja ma miejsce – w mniejszym, czy w większym stopniu. Przykładowo na Węgrzech działa aż 144 operatorów alternatywnych. Bardzo duże rozdrobnienie ma także miejsce w Niemczech (blisko 80 operatorów), czy w Hiszpanii (blisko 90 operatorów). Rozdrobnienie rynku po stronie popytowej nie jest zatem żadną szczególną okolicznością, która mogłaby tłumaczyć regulacje tego rynku w Polsce, przy ich deregulacji na poziomie unijnym.
8. **Wbrew temu na co wskazuje Zalecenie, Regulator nie wskazał także żadnych realnych problemów z dostępem do sieci operatorów MNO, które mogłyby uzasadniać potrzebę regulacji.** W dobie symetrycznej regulacji stawki MTR nie powinno już dochodzić do żadnych sporów w zakresie dostępu do sieci, które wymagałyby interwencji regulacyjnej.
9. W ocenie Izby, Regulator nie wskazał żadnych argumentów, które mogłyby wskazywać, że kryterium „Struktura rynku nie sprzyja osiągnięciu efektywnej konkurencji w odpowiednim horyzoncie czasowym, przy uwzględnieniu stanu konkurencji opartej na infrastrukturze i innych źródeł konkurencji stanowiących przyczynę istnienia barier w dostępie do rynku” jest w tym przypadku spełnione, a tym samym regulacja rynku – uzasadniona.
10. Trudno zgodzić się także ze stwierdzeniem Prezesa UKE, jakoby prawo konkurencji było w odniesieniu do rynków zakańczania połączeń niewystarczające (a zatem, że także kryterium nr 3 jest spełnione). Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów przewiduje wyczerpujący i otwarty katalog przejawów zakazanych praktyk nadużywania pozycji dominującej na rynku, łącznie z praktykami polegającymi na ograniczaniu dostępu do rynku, czy dyskryminacją w warunkach dostępu (art. 9 ust. 2 pkt 2,3,5 oraz 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów) i odpowiadające tym narzędzia ich zakazania.
11. W świetle powyższego zdziwienie budzi stwierdzenie przez Regulatora, iż prawo konkurencji jest niewystarczające, aby przeciwdziałać problemom na rynku właściwym, jeśli takie się pojawią.
12. Reasumując, Izba nie dostrzega żadnych powodów, dla których regulacja tego rynku właściwego w Polsce byłaby uzasadniona. Obawiamy się przy tym, iż w przypadku regulacji tego rynku operatorzy MNO znajdą się w gorszej sytuacji od MNO działających w innych krajach, gdzie rynki te zostaną zapewne zderegulowane. Rynek polski w odczuciu europejskim będzie traktowany jako rynek problematyczny, pomimo że faktem powszechnie znanym jest konkurencyjność tego rynku na poziomie zdecydowanie powyżej średniej europejskiej.
13. Ponadto Izba zwraca uwagę, że sentencja konsultowanych projektów nie odnosi się do obowiązku wskazanego w pkt IV poprzednich decyzji SMP, przez co obecne rozstrzygnięcie może zostać uznane za wadliwe.

Mając na uwadze powyższe, Izba wnosi o zmianę konsultowanych decyzji i deregulację tych rynków.

Warszawa, dnia 4 sierpnia 2021 r.
PIIT/922/21

Pan Jacek Oko
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

Szanowny Panie Prezesie,

W imieniu Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji przekazuję stanowisko konsultacyjne dotyczące projektów decyzji w sprawie hurtowego rynku świadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej (sieci telefonii komórkowej) następujących przedsiębiorców telekomunikacyjnych:

- Orange Polska S.A.,
- T-Mobile Polska S.A.,
- Polkomtel sp. z o.o.,
- P4 sp. z o.o.,
- Aero 2 sp. z o.o.

Z poważaniem,

Elektronicznie podpisany przez
Andrzej Dulka
Data: 2021.08.04 10:52:37 +02'00'

Prezes PIIT

Załącznik:

1. Stanowisko PIIT